

Завдання II етапу олімпіади з історії у 8 класі (2023-2024 н.р.)

I. Доберіть із запропонованого переліку до стовпців таблиці відповідні змістові одиниці. Запишіть їхні порядкові номери у відповідних клітинках таблиці. (Всього 15 балів)

Релігія	Право	Література

Перелік: 1) Єресь. 2) Єпархія. 3) «Руська правда». 4) Авіньйонський полон. 5) «Велика хартія вольностей». 6) «Салічна правда». 7) «Іліада». 8) «Кодекс Юстиніана». 9) Ключіньська реформа. 10) Вергілій. 11) Базиліка. 12) «Коран». 13) «Рамаяна». 14) «Декамерон». 15) «Ізборник».

II. Розташуйте запропоновані змістові одиниці у правильній логічно-хронологічній послідовності (0-1-2-3) бали за кожну правильну послідовність, всього максимум 12 балів за всі чотири завдання)

1) а) бронзовий вік, б) залізний вік, в) мідно-кам'яний вік, г) кам'яний вік

Відповідь 1): 1- 2- 3- 4-

2) а) печеніги, б) половці, в) гуни, г) готи

Відповідь 2): 1- 2- 3- 4-

3) а) Роман Мстиславович, б) Ярослав Осмомисл, в) Юрій Львович, г) Ольга

Відповідь 3): 1- 2- 3- 4-

4) а) християнство, б) іслам, в) юдаїзм, г) буддизм

Відповідь 4): 1- 2- 3- 4-

III. Заповніть таблицю, вписавши порядкові номери подій із запропонованого переліку у відповідні клітинки таблиці. Зверніть увагу на наявність подій з інших часових проміжків. Розміщення в таблиці «зайвих» подій відніматиме бали. (0–15 балів)

Хронологічний проміжок	Терени сучасної України	Світ за межами сучасної України
IX ст.		
X ст.		
XI ст.		
XII ст.		
XIII ст.		
XIV ст.		
XV ст.		

Перелік: 1. Грюнвальдська битва. 2. Пунічні війни. 3. Битва на Синіх Водах. 4. Війна троянд. 5. «Повчання Мономаха». 6. Битва під Доростолом. 7. «Троянський кінь». 8. Велике переселення народів. 9. Битва на Косовому полі. 10. Заснування м.Холм. 11. Городельська унія. 12. Коронування Данила Романовича. 13. Битва на Калці. 14. Любецький з'їзд. 15. Кревська унія. 16. Верденський договір. 17. Повстання древлян. 18. Битва на Каталаунських полях. 19. Гуситські війни. 20. Марафонська битва.

IV. Стисло, одним реченням укажіть, хто ці особи (2 бали), який вони зробили внесок у світову історію чи культуру (2 бали), століття їхньої діяльності (1 бал) та країну (1 бал). (Загалом по 6 балів за повну інформацію щодо кожного з діячів, всього 12 балів):

1) Володимир Мономах _____

2) Карл Великий

V. Дайте визначення історичних термінів (2 бали), складіть і запишіть як приклад речення з використанням цього терміну (2 бали). (Загалом по 4 бали за повну відповідь, всього 12 балів):

1) Вотчина. Визначення: _____

Приклад: _____

2) Поліс. Визначення: _____

Приклад: _____

3) Реконкіста. Визначення: _____

Приклад: _____

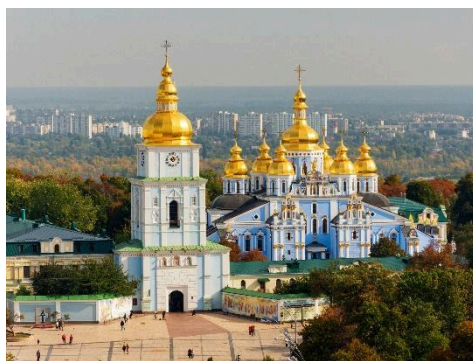
VI. На світлині – відома історична пам'ятка України. Доведіть, що ви добре знаєте її «життєпис». (17 балів)

1. Де розташована ця пам'ятка? (1 бал) _____

2. Коли (у якому / яких століттях) розпочато / завершено її спорудження? (1 бал) _____

3. Назвіть пам'ятку (1 бал) _____

4. З діяльністю якого історичного діяча пов'язано створення цієї пам'ятки? (1 бал) _____

5. Назвіть дві знакові для української історії події, що відбулися за життя та відразу по смерті діяча, який організував та фінансував спорудження пам'ятки. Розкажіть про причини і результат кожної з цих подій (6 балів) _____

6. Що вам відомо про подальшу долю пам'ятки? Чи можна стверджувати, що зображена споруда стала «дійовою особою» важливих подій, що відбувалися майже десять років тому? Обґрунтуйте свої міркування. (5 балів)

Логіка викладу — +1 бал; грамотність оформлення — +1 бал. Всього 17 балів.

За потреби можна продовжувати відповідь на звороті аркуша.

VII. Історичний ювілей. (17 балів)

770 років тому відбулася подія, про яку маємо таку згадку в історичному джерелі: «...У той же час прислав папа послів достойних, що принесли ... вінець, і скіпетр, і корону, які означають королівський сан, кажучи: “Сину! Прийми од нас вінець королівства”. Він бо перед цим прислав був до нього біскупа веронського і каменецького Якова Браганца, кажучи йому: “Прийми вінець королівства”. Але він, ..., у той час не прийняв був вінця, сказавши: “Рать татарська не перестає. Зле вони живуть із нами. То як можу я прийняти вінець без підмоги твоєї?” Тим часом Опізо, посол папський, прийшов, несучи вінець [і] обіцяючи: “Ти матимеш поміч од папи”. Але він, ..., все одно не хотів, та умовила його мати його, і князі лядські Болеслав Сором'язливий та Земовит, і бояри лядські, кажучи: “Прийняв би ти вінець, а ми готові єсмо на підмогу проти поганих».

Назвіть подію та її головного героя (1 бал) _____

Вкажіть дату події (1 бал) _____

Назвіть місце, де відбулася подія (1 бал) _____

Назвіть учасників події (сторони, що були задіяні) (2 бали)

Розкажіть про обставини, що спричинили подію. У чому полягав інтерес кожної зі сторін? Чи було досягнуто сторонами бажаного результату? (5 балів)

У чому, на вашу думку, полягає історичне значення події? (5 балів) _____

За потреби можна продовжувати відповідь на звороті аркуша.

Логіка викладу — +1 бал; грамотність оформлення — +1 бал. Всього 17 балів.

II етап олімпіади з історії у 8 класі. Загальна сума — 100 балів. Час виконання – 120 хв

Завдання II етапу олімпіади з історії у 9 класі (2023-2024 н.р.)

I. Доберіть із запропонованого переліку до стовпців таблиці відповідні змістові одиниці. Запишіть їхні порядкові номери у відповідних клітинках таблиці. (Всього 15 балів)

Релігія	Наука	Мистецтво

Перелік: 1) Юрій Котермак. 2) Ігнатій Лойола. 3) Ісаак Ньютон. 4) Дієго Веласкес. 5) Бароко. 6) Рембрандт ван Рейн. 7) Петро Могила. 8) Альбрехт Дюрер. 9) Реформація. 10) Антоніо Вівальді. 11) Мухаммад. 12) Миколай Коперник. 13) Адам Сміт. 14) Мартін Лютер. 15) Сіддхартха Гаутама.

II. Розташуйте запропоновані змістові одиниці у правильній логічно-хронологічній послідовності (0-1-2-3) бали за кожну правильну послідовність, всього максимум 12 балів за всі чотири завдання)

1) а) Ярослав Володимирович, б) Святослав Ігорович, в) Данило Романович, г) Володимир Мономах

Відповідь 1): 1- 2- 3- 4-

2) а) Данило Апостол, б) Іван Виговський, в) Дмитро Вишневецький, г) Іван Мазепа

Відповідь 2): 1- 2- 3- 4-

3) а) християнство, б) іслам, в) юдаїзм, г) буддизм

Відповідь 3): 1- 2- 3- 4-

4) а) Берестейська унія, б) Люблінська унія, в) Січ на о. Мала Хортиця, г) Кревська унія

Відповідь 4): 1- 2- 3- 4-

III. Заповніть таблицю, вписавши порядкові номери подій із запропонованого переліку у відповідні клітинки таблиці. Зверніть увагу на наявність подій з інших часових проміжків. Розміщення в таблиці «зайвих» подій відніматиме бали. (0–15 балів)

Хронологічний проміжок	Терени сучасної України	Світ за межами сучасної України
Перша половина XVI ст.		
Друга половина XVI ст.		
Перша половина XVII ст.		
Друга половина XVII ст.		
Перша половина XVIII ст.		
Друга половина XVIII ст.		

Перелік: 1. Люблінська унія. 2. «Права, за якими судиться малоросійський народ». 3. Бостонське чаювання. 4. Варфоломійська ніч. 5. Нантський едикт. 6. Еллінізм. 7. «Сад божественних пісень». 8. Берестейська унія. 9. «Чорна рада». 10. Хотинська війна. 11. Реконкіста. 12. Пересопницьке Євангеліє. 13. Коліївщина. 14. Пунічні війни. 15. Тридцятилітня війна. 16. Утворення кримського ханства. 17. «Тарасова ніч». 18. Конституція Пилипа Орлика. 19. «Руїна». 20. Столітня війна.

IV. Стисло, одним реченням укажіть, хто ці особи (2 бали), який вони зробили внесок у світову історію чи культуру (2 бали), століття їхньої діяльності (1 бал) та країну (1 бал). (Загалом по 6 балів за повну інформацію щодо кожного з діячів, всього 12 балів):

1) Пилип Орлик _____

2) Джордж Вашингтон _____

V. Дайте визначення історичних термінів (2 бали), складіть і запишіть як приклад речення з використанням цього терміну (2 бали). (Загалом по 4 бали за повну відповідь, всього 12 балів):

1) **Меркантилізм.** Визначення: _____
Приклад: _____

2) **Займанщина.** Визначення: _____
Приклад: _____

3) **Козацьке бароко.** Визначення: _____
Приклад: _____

VI. На світлині – відома історична пам'ятка України. Доведіть, що ви добре знаєте її «життєпис». (17 балів)

1. Де розташована ця пам'ятка? (1 бал) _____
2. Назвіть пам'ятку (1 бал) _____
3. Коли відбувалися події (у якому столітті), які «вписали» місцезнаходження цієї пам'ятки в історію? (1 бал) _____
4. З діяльністю якого історичного діяча пов'язано створення цієї пам'ятки? (1 бал) _____

5. Назвіть знакову для української історії подію, що відбулася за три роки до смерті діяча, який організував та фінансував спорудження пам'ятки. Розкажіть про причини цієї події та далекосяжні наслідки, до яких вона призвела. Оцініть подію з позиції сьогодення (6 балів) _____

6. Як називають період, що наступив після того, як у цій споруді поховали діяча, що був ініціатором і фундатором її будівництва? Скільки часу цей період тривав? У чому полягає його трагічність? Які уроки можемо винести з тих подій? (5 балів)

За потреби можна продовжувати відповідь на звороті аркуша.

Логіка викладу — +1 бал; грамотність оформлення — +1 бал. Всього 17 балів.

VII. Історичний ювілей. (17 балів)

360 років тому років тому відбулася подія, що дала назву відомому роману Пантелеймона Куліша.

1. Назвіть подію та місце, де вона відбулася (2 бали) _____
2. Вкажіть дату події (1 бал) _____

3. Назвіть ключових учасників події (сторони, що були задіяні) та її результат (2 бали)

4. Розкажіть про обставини, що спричинили подію, та ключових дійових осіб п'яти років, що передували цій події (5 балів)

5. До яких наслідків призвела ця подія? У чому, на вашу думку, полягає її історичне значення? (5 балів)

За потреби можна продовжувати відповідь на звороті аркуша.

Логіка викладу — +1 бал; грамотність оформлення — +1 бал. Всього 17 балів.

II етап олімпіади з історії у 9 класі. Загальна сума — 100 балів. Час виконання — 120 хв

Завдання II етапу олімпіади з історії в 10 класі (2023-2024 н.р.)

I. Доберіть із запропонованого переліку до стовпців таблиці відповідні змістові одиниці. Запишіть їхні порядкові номери у відповідних клітинках таблиці. (Всього 15 балів)

Релігія	Наука	Мистецтво

Перелік: 1) Індульгенція. 2) Еклектизм. 3) Миколай Коперник. 4) Тарас Шевченко. 5) Імпресіонізм. 6) Іван Пулюй. 7) Михайло Грушевський. 8) Марія Склодовська-Кюрі. 9) Контрреформація. 10) Ігнатій Лойола. 11) Ватикан. 12) Кальвінізм. 13) Клод Моне. 14) Іван Труш. 15) Мікеланджело Буонаротті.

II. Розташуйте запропоновані змістові одиниці у правильній логічно-хронологічній послідовності (0-1-2-3) бали за кожну правильну послідовність, всього максимум 12 балів за всі чотири завдання)

1) а) «Острозька Біблія», б) Львівський «Апостол», в) Київська колегія, г) Львівська братська школа

Відповідь 1): 1- 2- 3- 4-

2) а) громадівці, б) «Братство Тарасівців», в) Кирило-Мефодіївське братство, г) хлопомани

Відповідь 2): 1- 2- 3- 4-

3) а) «Сто днів» Наполеона, б) Термідоріанська реакція, в) Штурм Бастилії, г) Директорія

Відповідь 3): 1- 2- 3- 4-

4) а) Кримська війна, б) Франко-пруська війна, в) «Весна народів», г) Французька революція

Відповідь 4): 1- 2- 3- 4-

III. Заповніть таблицю, вписавши порядкові номери подій із запропонованого переліку у відповідні клітинки таблиці. Зверніть увагу на наявність подій з інших часових проміжків. Розміщення в таблиці «зайвих» подій відніматиме бали. (0–15 балів)

Хронологічний проміжок	Терени сучасної України	Світ за межами сучасної України
Друга половина XVIII ст.		
Перша половина XIX ст.		
Друга половина XIX ст.		
Початок XX ст.		

Перелік: 1. Емський указ. 2. Пересопницьке Євангеліє. 3. Журнал «Громада». 4. Столипінський циркуляр. 5. Козацька революція. 6. Товариство українських поступовців. 7. Конкістадори. 8. Тридцятилітня війна. 9. Хотинська війна. 10. Коліївщина. 11. «Зоря Галицька». 12. «Нова ера». 13. «Самостійна Україна». 14. «Україна irredenta». 15. Перше видання «Енеїди». 16. Липнева революція. 17. Битва під Ватерлоо. 18. Сінхайська революція. 19. «Реконструкція Півдня». 20. Створено «Історію русів».

IV. Стисло, одним реченням укажіть, хто ці особи (2 бали), який вони зробили внесок у світову історію чи культуру (2 бали), століття їхньої діяльності (1 бал) та країну (1 бал). (Загалом по 6 балів за повну інформацію щодо кожного з діячів, всього 12 балів):

1) Отто фон Бісмарк _____

2) Маркіян Шашкевич _____

V. Дайте визначення історичних термінів (2 бали), складіть і запишіть як приклад речення з використанням цього терміну (2 бали). (Загалом по 4 бали за повну відповідь, всього 12 балів):

1) Будителі. Визначення: _____

Приклад: _____

2) Хлопомани. Визначення: _____

Приклад: _____

3) Чартизм. Визначення: _____

Приклад: _____

VI. На світлині – відома історична пам'ятка України. Доведіть, що ви добре знаєте її «життєпис». (17 балів)

1. Де розташована ця пам'ятка? (1 бал) _____

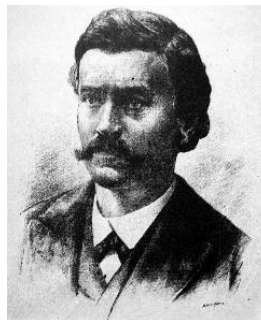
2. Коли створена установа, для якої було споруджено пам'ятку? (1 бал) _____

3. Назвіть установу, яка розташовується в цій будівлі та її першого очільника. (2 бали) _____

4. Чиє ім'я сьогодні носить установа, головний корпус якої розташовується в споруді? (1 бал) _____

5. З установою, що розташовувалася в запропонованій споруді-пам'ятці, пов'язана діяльність одного з діячів, зображених на світлинах. Він, народився в родині зубожілих польських шляхтичів, але в юності самовизначився як українець, про що свідчать його слова: *«Дивно жити в краю, не знаючи ні його історії, ні людей»*. Назвіть цього діяча, вкажіть, що його поєднує з установою, що знаходилася в споруді-пам'ятці, розкажіть про слід, який залишив цей діяч в українській історії. (5 балів) _____

5. Діяч, зображений на іншій світлинці, народився в містечку, яке тоді належало Російській імперії, якийсь час проживав на теренах сучасної Грузії. Його помешкання у Львові розташоване поруч із садибою Івана Франка. Назвіть цього діяча, вкажіть назву міста, в якому він народився. Що відомо вам про його роль в українській історії? Що поєднує обох діячів? (5 балів)

За потреби можна продовжувати відповідь на звороті аркуша.

Логіка викладу — +1 бал; грамотність оформлення — +1 бал. Всього 17 балів.

VII. Історичний ювілей. (17 балів)

160 років тому відбулася подія, наслідки якої наше суспільство неопосередковано відчуває досі. Було ухвалено таємний документ, у якому, серед іншого, наказувалося: *«... надати розпорядження цензурному відомству, щоб до друку дозволялись тільки такі твори цією мовою, які належать до галузі красного письменства; пропуск же книг малоросійською мовою як духовного змісту, так навчальних і взагалі призначених для початкового читання народу, припинити»*.

Вкажіть назву документа та посаду його автора (1 бал) _____

Вкажіть дату його ухвалення (1 бал) _____

Розкажіть про обставини, що склалися напередодні і вплинули на його ухвалення.

(4 бали) _____

Охарактеризуйте зміст документа (4 бали) _____

Як дія документа позначилася на становищі українців у державі, влада якої таємно його ухвалила і активно впроваджувала? (4 бали) _____

За потреби можна продовжувати відповідь на звороті аркуша.

Логіка викладу — +1 бал; грамотність оформлення — +1 бал. Всього 17 балів.

II етап олімпіади з історії в 10 класі. Загальна сума — 100 балів. Час виконання — 120 хв

Завдання II етапу олімпіади з історії в 11 класі (2023-2024 н.р.)

I. Доберіть із запропонованого переліку до стовпців таблиці відповідні змістові одиниці. Запишіть їхні порядкові номери у відповідних клітинках таблиці. Зверніть увагу, що в переліку є зайві поняття!!! (Всього 15 балів)

Релігія	Наука	Мистецтво

Перелік: 1) Агатангел Кримський. 2) Альберт Ейнштейн. 3) Григорій Нарбут. 4) «Розстріляне Відродження». 5) Супрематизм. 6) Микола Лисенко. 7) Луї Армстронг. 8) Контрреформація. 9) Протестантизм. 10) Василь Липківський. 11) Володимир Вернадський. 12) Марко Кропивницький. 13) Михайло Грушевський. 14) Голівуд. 15) Андрей Шептицький.

II. Розташуйте запропоновані змістові одиниці у правильній логічно-хронологічній послідовності (0-1-2-3) бали за кожну правильну послідовність, всього максимум 12 балів за всі чотири завдання)

1) а) Голокост, б) Голодомор, в) червоний терор, г) українізація
<i>Відповідь 1):</i> 1- 2- 3- 4-
2) а) Конотопська битва, б) Битва під Оршею, в) Грюнвальдська битва, г) Битва на Калці
<i>Відповідь 2):</i> 1- 2- 3- 4-
3) а) Петро Калнишевський, б) Іван Мазепа, в) Дмитро Вишневецький, г) Іван Сірко
<i>Відповідь 3):</i> 1- 2- 3- 4-
4) а) Тридцятилітня війна, б) Виникнення козацтва, в) Реформація, г) Столітня війна
<i>Відповідь 4):</i> 1- 2- 3- 4-

III. Заповніть таблицю, вписавши порядкові номери подій із запропонованого переліку у відповідні клітинки таблиці. Зверніть увагу на наявність подій з інших часових проміжків. Розміщення в таблиці «зайвих» подій відніматиме бали. (0–15 балів)

Хронологічний проміжок	Терени сучасної України	Світ за межами сучасної України
XVII ст.		
XVIII ст.		
Перша половина XIX ст.		
Друга половина XIX ст.		
Перша половина XX ст.		

Перелік: 1. Пацифікація. 2. Війська Наполеона спалили Москву. 3. Григорій Сковорода. 4. Утворення Речі Посполитої. 5. Олекса Довбуш. 6. Українські січові стрільці. 7. Львівська братська школа. 8. Малоросійська колегія. 9. Устим Кармелюк. 10. Київський колегіум. 11. Ліквідація Кримського ханства. 12. Козацька революція. 13. Гайдамацькі повстання. 14. Пакт Молотова-Ріббентропа. 15. Жанна д'Арк. 16. Луцький з'їзд монархів. 17. Контрреформація. 18. Третій поділ Речі Посполитої. 19. Коренізація. 20. Організація українських націоналістів.

IV. Стисло, одним реченням укажіть, хто ці особи (2 бали), який вони зробили внесок у світову історію чи культуру (2 бали), століття їхньої діяльності (1 бал) та країну (1 бал). (Загалом по 6 балів за повну інформацію щодо кожного з діячів, всього 12 балів):

1) Юзеф Пілсудський _____

2) Євген Коновалець _____

V. Дайте визначення історичних термінів (2 бали), складіть і запишіть як приклад речення з використанням цього терміну (2 бали). (Загалом по 4 бали за повну відповідь, всього 12 балів):

1) Депортація. Визначення: _____

Приклад: _____

2) Курултай. Визначення: _____

Приклад: _____

3) Нацизм. Визначення: _____

Приклад: _____

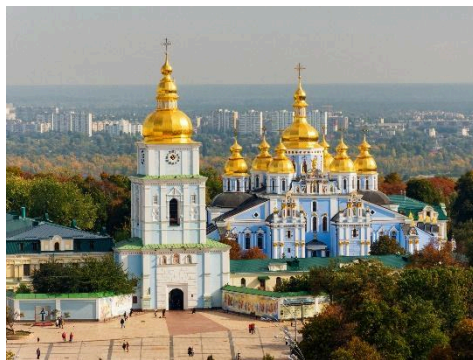
VI. На світлині – відома історична пам'ятка України. Доведіть, що ви добре знаєте її «життєпис». (17 балів)

1. Де розташована ця пам'ятка? (1 бал) _____

2. Коли (у якому / яких століттях) розпочато / завершено її спорудження? (1 бал) _____

3. Назвіть пам'ятку (1 бал) _____

4. З діяльністю якого історичного діяча пов'язано створення цієї пам'ятки? (1 бал) _____

5. Назвіть дві знакові для української історії події, що відбулися за життя та відразу по смерті діяча, який організував та фінансував спорудження пам'ятки. Розкажіть про причини і результат кожної з цих подій (6 балів) _____

6. Що вам відомо про подальшу долю пам'ятки? Чи можна стверджувати, що зображена споруда стала «дійовою особою» важливих подій, що відбувалися майже десять років тому? Обґрунтуйте свої міркування. (5 балів)

Логіка викладу — +1 бал; грамотність оформлення — +1 бал. Всього 17 балів.

За потреби можна продовжувати відповідь на звороті аркуша.

VII. Історичний ювілей. (17 балів)

105 років тому, саме 18 листопада, відбулася подія (бій), яка посприяла в подальшому зміні форми влади в Україні з монархічної на республіканську.

Назвіть місце бою (1 бал) _____

Вкажіть рік події (1 бал) _____

Назвіть учасників події (сторони, що були задіяні) (2 бали) ____

Розкажіть про обставини, що спричинили подію. (3 бали)

Назвіть діяча, який уособлював державну монархічну владу в Україні напередодні бою. Вкажіть тодішню назву нашої держави. Якими досягненнями позначився період його правління? Що не влаштовувало опозицію? (4 бали)

Чого домогалися особи, які очолили збройну боротьбу за повалення попередньої влади? Коли офіційно відбулася передача влади? Яку назву отримала Україна після цього? Чи вдалося закріпити досягнення? Чому? (4 бали) _____

Логіка викладу — +1 бал; грамотність оформлення — +1 бал. Всього 17 балів.

За потреби можна продовжувати відповідь на звороті аркуша.

II етап олімпіади з історії в 11 класі. Загальна сума — 100 балів. Час виконання — 120 хв

